

26. juni 2008

Forskningens vej til de blå oceaner

Af: Stina Vrang Elias, leder af DEA

Når folketingspolitikerne til efteråret mødes til finanslovsforhandlinger, er det samtidig startskuddet til kampen om milliarder af forskningskroner. Banen er kridtet op af Videnskabsministeriet, der så sent som i denne måned præsenterede en rapport, der identificerer hele 21 forslag til strategisk forskning, der skal danne baggrund for politikernes prioritering.

Rapporten er allerede blevet rost af dem, der kan se pilen dreje i deres retning, mens andre har beskyldt den for at glemme væsentlige områder. Men dermed overser man et helt centralt tema, der løber gennem rapporten som en rød tråd. Nemlig behovet for tværfagligt samarbejde på tværs af forskningsmiljøerne.

Netop det tværfaglige møde bør i mine øjne stå som et centralt fikspunkt for fremtidens forskningspolitik. Det er der to gode grunde til. Den første handler om, at verdens problemer og udfordringer i dag er af en så kompleks natur, at hverken naturvidenskabelige eller tekniske løsninger kan stå alene. Tænk f.eks. på klima og transport. Alle ved i dag, at det ikke kun handler om at udvikle fremtidens katalysator, der kan udlede færre skadelige partikler. Det handler også om at blive klogere på de mekanismer, der gør, at vi hver dag sidder ensomme på motorvejen i store fempersoners biler i stedet for at tage cyklen eller toget.

Det andet argument handler om, at mødet mellem forskellige videnskaber er en af de bedste opskrifter på kreativitet og innovation. I den hidtil mest omfattende undersøgelse af tværdisciplinær forskning påviser DEA og FBE nemlig, at andre lande er begyndt at satse målrettet på tværvidenskabelig forskning, fordi den er kimen til innovation og unikke konkurrencefordele. Samtidig viser en rapport fra FI, at virksomheder præget af mangfoldighed og tværfaglighed har 150 pct. større succes med at udvikle nye produkter og services end andre virksomheder.

Men hvordan står det så til i Danmark? Ikke særligt godt. Kun hver tiende af alle danske forskningsprojekter, forskningsmiljøer, forskningsrådsbevillinger og videregående uddannelser kombinerer i dag viden fra radikalt forskellige forskningsmiljøer som de 'hårde' og 'bløde' videnskaber.

De håndgribelige fakta står derfor i skærende kontrast til alle de gange, hvor vi i Danmark roser os selv for at have en lang tradition for samarbejde på tværs af sektorer og klasser. Det skyldes blandt andet et taxametersystem, der gør, at f.eks. sundhedsvidenskabelige fakulteter risikerer at miste penge, hvis de arbejder sammen med humanister. Men det skyldes også en høj grad af silotænkning og et manglende strategisk fokus.

Vi står i dag med en indsigt i, hvordan vi ved at kombinere viden fra vores mange stærke faglige miljøer kan tage vores forskning og udvikling mod nye og ukendte himmelstrøg. Himmelstrøg der kan blive til blå oceaner for vores erhvervsliv og unikke erkendelser for vores forskning. Men det kræver, at vi griber fat i de visioner, der blandt andet er skabt med FORSK-2015-initiativet. Og det kræver, at vi imødegår de mange barrierer, der i dag stiller sig i vejen for et sprudlende samarbejde mellem f.eks. humanister og naturvidenskabelige forskere.

Stina Vrang Elias er leder af Danmarks Erhvervsforsknings Akademi (DEA)

Source URL: <http://www.information.dk/161307>